

Franc Potočnik, Šinkarjev ata – zapisan med velike može Selške doline

Irena Megušar

Furman ni hotel biti

Franc Potočnik, Šinkarjev Francelj, se je rodil 1917. leta v vasi Bukovica v spodnjem delu Selške doline kot eden od šestih otrok. Obiskoval je bližnjo trirazredno šolo, nato pa so mu namenili delo furmana, ki pa ga ni rad opravljal. Iz vse Selške doline so vse do sredine petdesetih let, ko so furmanom prevzeli delo tovornjaki, s konji odvažali les na železniško postajo v Škofjo Loko.

Leta 1942 se je vključil v partizane, vendar so ga Nemci po nekaj dneh ujeli in izgnali. Po vrnitvi iz izgnanstva na Koroškem je moral prevzeti 26 hektarjev veliko kmetijo, čeprav za naslednika kmetije ni bil predviden.

Franc Potočnik je bil prvi kmet v Selški dolini, ki je s pomočjo pospeševalne službe pri Kmetijski zadrugi v Škofji Loki leta 1968 načrtno preusmeril svojo kmetijo. Prej so sejali in sadili večinoma za domačo porabo, v hlevu je bilo 12 glav živine.

Potem, po preusmeritvi, pa je je bilo dvakrat toliko. K temu je pomagalo tudi posojilo, s katerim je povečal hlev, kupil več živine in najnunjnjša stroja: molzni stroj in siloreznicno. Pozneje je kupil še samonakladalno prikolico in postavil četrti silos. Tako je načrtno organizirana kmetija Franca Potočnika v letu 1972 zmogla prodati približno 20 tisoč litrov mleka in 5 tisoč kilogramov žive teže živine. Sam gospodar je bil mnenja: "Mislim, da gre preusmerjanje prehitro, gre tudi na račun kmetovega standarda. Sam sem v kratkem času nakupil do deset starih milijonov strojev, za družino nismo kupili nič, tudi v hišo nismo vtaknili dinarja. Domači poudarjajo, da preusmeritev kmetije ni kar tako. To je revolucija, ki jo je treba preživeti predvsem v glavah. Prej se je več sto let delalo enako. Vsako leto so začeli kositi na istem travniku. Pri razporeditvi del so se ravnali po koledarskih godovih."

Da je bil Franc Potočnik napreden kmet, povedo tudi zapisi učiteljev v bukovško šolsko kroniko.

Leto 1966/67

V tem letu smo dobili na Bukovici prvi traktor v privatni lasti. Kupil ga je Šinkar, kmalu za njim pa še Cvirn.

Leto 1968/69

Potočnik Franc - Šinkar z Bukovice je uredil silos in moderniziral hlev, tako bo med prvimi v vasi začel rediti živino na bolj sodoben način.

Leto 1976/77

Kmetje preurejajo domačije, zrasta je nova Šinkarjeva domačija.

"Lepo je biti kmet. Če bi bil znova mlad, bi bil spet kmet, a zagotovo bi študiral tudi glasbo," je nekoč povedal.

Šinkarjeva stara hiša.

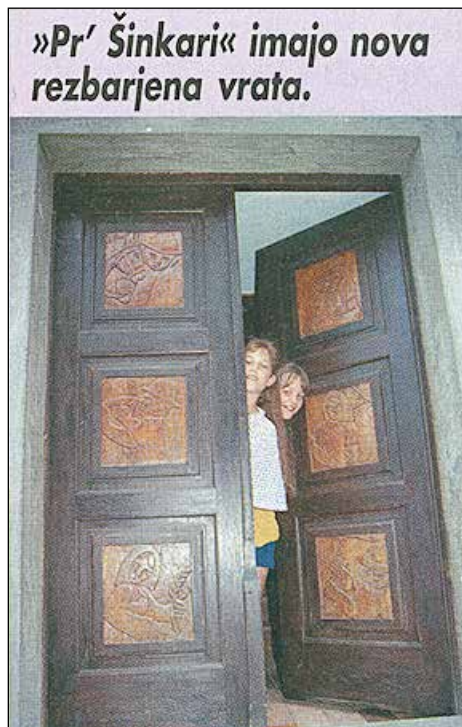

Šinkarjeva nova hiša.

Franc Potočnik je sam naredil načrt za novo hišo, pri kateri je ohranil prejšnji kmečki slog. Stara, čeprav ne po letih, je bila potisnjena prav na cesto, razjedena od vode in razpokana od prometa. Skoraj ni bilo tedna, da se kdo ne bi zaletel vanjo. Nova je velika, ovenčana s parom gankov. Vhod v hišo zapirajo široka lesena vrata s šestimi kmetjskimi slikami. "Ja, hotel sem vrata s kmečkim motivom. Jovanovič je urezal šest slik iz dela in življenja na kmetiji. Dobro je naredil." Nekaj stopnic, hodnik in že prideš v kmečko "hišo" z lončeno krušno pečjo, veliko mizo in razpelom v kotu.

Spozna ženo in si ustvari družino

Žena Ljudmila Potočnik: *"Po koncu vojne sem šla za služkinjo v Kazino. Imeli so gostilno in malo kmetije. Takrat sem imela 14 let. Gospodar je bil pevec pri cerkvenem pevskem zboru na Bukovici. Zbor je že vodil Šinkarjev Franci."*

Pr' Šinkari imajo nova rezbarjena vrata. Pil, št. 10/1994.

Ugotovili so, da imam tudi jaz posluh, in so me povabili medse. Tako sva se s Francem spoznala in se leta 1950 poročila. Ni gledal na imenitnost in bogastvo, saj k hiši nisem, razen dveh zdravih rok, prinesla nič. Pri hiši je bil sam z očetom in mamo. Imel je še dve sestri, ki sta se že prej poročili, in tri brate. Eden je umrl star 16 let, dva pa je vzela

vojna. Tudi Franc je dal skozi vojno tragedijo. Po treh mesecih se je vrnil domov komaj živ.

Njegov oče je bil takrat še kar pri močeh. Bil je strog in grob do podrejenih. Mama pa je bila njegovo pravo nasprotje. Pridna, skromna in dobrosrčna, vendar že zelo bolehnna žena. Franc je podedoval njene lastnosti.

Franc Potočnik kot vojak.

Franc Potočnik v telovadnem društvu Orli.

Na Bukovici so včasih sejali lan. Na domačiji »pr' Šinkarim« še vedno hranijo kolovrat, »kampil« za česanje lana in tudi bala platna se še najde.

Članek iz Pila:
Na Bukovici so
včasih sejali lan ...

Poročna slika. Foto: Franc Kalan, Selca

Ko sem prišla k hiši, je bilo takoj treba prijeti za vsako delo. Za tiste čase so imeli precej veliko kmetijo. Redili so 12 do 15 govedi, 2 konja in po 5 prašičev. Pridelovali so vse kulture, več vrst žita. Vse se je obdelovalo ročno. Sejali so tudi lan. Mati je bila dobra predica. Pri hiši je še sedaj nekaj domačega platna, ki ga je naredila. Jaz sem se naučila vse o pridelovanju lanu, vendar se presti nisem naučila.

Potem so začeli prihajati otroci. 1951. leta se je rodil Tone, 1952. Marko, če bi živel, bi bil otrok,

Družinska fotografija.

rojen 1954. leta, Miha, a je ob porodu umrl, 1956. hči Jana in 1958. dvojčka Ema in Rok.

Začeli so se tudi pogrebi. Ko sta bila dvojčka stara eno leto, je umrla moževa mama, stara 73 let, oče pa leta 1973, star 85 let. Umrla sta tudi moja starša, ata leta 1975, star 79 let, in mama leta 1978, stara 85 let, in leta 1979 še edini brat Tine, star 49 let (zaradi raka). Zapustil je ženo in še dva skoraj mladoletna otroka. Čas je hitro tekel naprej. Otroci so odrasčali. Bilo je nekaj lepih in

Družinski posnetek na Klemenovem vrtu: Otroci Ema in Rok, Tone, Jana ter Marko.

40-letnica
poroke.

nekaj manj lepih dogodkov. V družini smo živeli še kar složno. Veliko smo se pogovarjali, peli, pa tudi molili.

Jaz nisem bila razen pri cerkvenem zboru nikjer aktivna. Franc pa je bil pri več organizacijah (gasilcih, na občini, pri GG, Kmetijski zadrugi). Tako je imel več možnosti za razne izlete, katerih se je rad udeleževal. Z njim sem večkrat šla tudi jaz. Poleg Slovenije sva videla tudi kraje po Makedoniji, Avstriji, Švici, Nemčiji. Največ sva imela od izleta v Rimu, kjer je študiral naš Tone. Šla sva k njemu za nekaj dni. On nama je razkazal večno mesto."

Glasbena pot Šinkarjevega ata – pevovodja in skladatelj samouk, mojster lepih pesmi

Franc Potočnik je živel z glasbo, odkar je njegov oče po naključju kupil harmonij. Zelo se je želel dokopati do glasbene izobrazbe. Pred vojno ni bilo možnosti za kaj takega, po vojni pa tudi ne. Tako se je moral izobraziti sam. Svoje prvo glasbeno znanje je našel v zvezkih brata gimnazijca. Glasbeno teorijo je študiral po knjigah, ki si jih je sposodil pri

študiranih glasbenikih. Celo dirigiranja se je učil po knjigah. Prvega mentorja si je našel v profesorju glasbe v Škofji Loki g. Capudru.

Ni mu zadoščalo petje v domači hiši, petje ob vasovanju in med delom. Sla po glasbi ga je gnala naprej, s kolesom do Loke in z avtobusom na koncerte v ljubljansko filharmonijo. Mnogo pozneje se je izobraževal na tečajih za organiste, ki jih je vodil profesor Jože Trošt, sicer pa je bil samouk.

Čeprav njegov oče ni maral za petje, pa je mati zelo rada pela. Leta 1922, ko so se na Bukovici začele redne maše in je bil ustanovljen tudi prvi cerkveni zbor, se je vključila v ta zbor kot tudi obe moževi sestri. Zbor je imel vaje na njihovi domačiji.

Bukovski cerkveni zbor

Kaj kmalu se je tudi mali Franc vključil v pevski zbor in se začel z opazovanjem in po posluhu učiti tudi igrati na orgle. Ko je zbor po vojni ostal brez organista, je to nalogo prevzel Franc in tako vse od leta 1952 vodil bukovski cerkveni zbor. Redno je hodil na tečaje cerkvenih zborovodij in organistov in si tako širil znanje in poznavanje zborovske glas-

be. Postopoma sta iz zbor nastala dva: mešani in moški zbor.

Na splošno željo soseske sv. Florijana na Bukovici, da se pri nedeljski službi božji poje, se je leta 1922, nekako sredi posta, prvikrat sešel zbor fantov in deklet. Povabljen je bil selški organist Andrej Štampihar, da jih preizkusi in odbere za cerkveni pevski zbor. Prvi pevci, ki so se pričeli vaditi v petju, so bili sledeči:

- Minka Kalan, Štefanova z Bukovice
- Francka Podobnik, Šimnova z Bukovice
- Angela, služkinja pri Mlinarju na Luši
- Francka Bukovic, Blejcova s Sv. Tomaža
- Lotrič Francka, Kovačeva z Bukovice

- Alojz Podobnik, Šimnov z Bukovice
- Jože Bernik, Jurčkov z Bukovice
- Leopold Kankelj, Kankeljev z Bukovice
- Jernej Ravnihar, Tončkov iz Sp. Luše
- Alojz Ravnihar, Tončkov iz Sp. Luše
- Janko Dolenc, Kazinarjev s Praprotna

Organist iz Selc je imel sprva vaje v šoli, potem v gostilni pri Kislju in pri Klemenu. Okrajni šolski svet na Bukovici je bil cerkvenemu pevskemu zboru toliko naklonjen, da mu je dal na razpolago svoj harmonij. Prvič je zbor nastopil v cerkvi na velikonočno nedeljo 1922. leta. Od tedaj je pel redno vsako nedeljo in praznik. Redne pevske vaje so bile po dvakrat na teden, in sicer ob sredah in sobotah. V izjemnih primerih pa tudi večkrat. Velika težava pri tem je bila, ker je moral organist hoditi eno uro dolgo pot, in to ob vsakem vremenu, ponoči pa zopet domov, kar gotovo ni bilo prijetno. Organist za plačilo ni mogel nič zahtevati, kar mu je soseska sv. Florijana dala, to je imel. Imel pa je to ugodnost, da kadar se je naveličal, je lahko pustil.

Organist Andrej ni vadil samo pevcev, ampak je vadil tudi Jožeta Bernika igranja na harmonij. Jože naj bi potem prevzel učenje in spremljanje zbor pri petju v cerkvi. Jože je kmalu obvladal igranje na harmonij in tako razbremenil organista Štampiharja, ki

je bil vezan tudi na zbor v župnijski cerkvi v Selcih.

Prenašanje harmonija od Klemena v cerkev je bilo zelo težavno. Ker pa cerkev ni imela denarja, se je meseca septembra leta 1922 sprožila misel, da bi cerkev dobila svoj harmonij. Pevski zbor se je takoj oprijel te misli in se je odločil v ta namen prirejati gledališke predstave in srečelove. Na dan sv. Štefana 1922. leta se je na Bukovici prvikrat nastopilo na odru. Igrali so igro Zaklad, narodni igrokaz v štirih dejanjih. Prirejen je bil tudi srečelov. Oboje je izpadlo zadovoljivo. Na splošno željo se je igra Zaklad ponovila 6. 1. 1923. Ker pa je bilo treba še več predstav, da bi se želja mogla izpolniti, so sklenili, da si pevski cerkveni zbor vsaj za prvo silo nabavi lastne kulise, ki bodo samo cerkvena last.

Na pustno nedeljo ob drugi uri popoldne je cerkveni pevski zbor priredil veselico s sledečim sporedom: Pozdravni govor iz knjige Kupleti in pesmi, zl. R. Silvester. Govoril je Janko Dolenc. Nato je mešani zbor zapel pesem Ne zveni mi, potem so uprizorili burko. Sledile so še naslednje igre: Veriga, Divji lovec in Naša kri.

Ko se je nabralo dovolj denarja, so kupili harmonij z desetimi registri, prej last Urbana Nastrana iz Bukovščice. Harmonij je bil še popolnoma nov.

Prav kmalu je zbor prevzel domači organist Jože Bernik. Pevske vaje so bile pozneje v cerkvi, da ni bilo treba prenašati harmonija. Ko je cerkveni ključar Franc Potočnik na svoje stroške kupil še en harmonij, so pričeli vaditi pri ključarju Francu Potočniku, Šinkarju. V obdobju do druge svetovne vojne so se vključili v zbor še naslednji pevci:

- Francka Potočnik, Šinkarjev z Bukovice
- Rozalka Potočnik, Šinkarjev z Bukovice
- Olga Podobnik, Šimnova z Bukovice
- Francka Gašperšič, Basova z Bukovice
- Minka Ravnihar, Štefetova z Bukovice
- Erna Benedičič, Bitncova iz Ševelj
- Anton Lotrič, Kovačev z Bukovice
- Miha Bertoncelj, Jožev z Bukovice
- Franc Potočnik, Šinkarjev z Bukovice
- Peter Šifrer, Jožcov s Praprotna

V tem času pa so skoraj vse ženske prenehale peti. Vzrok je bilo poročanje in s tem odselitev. Moški so vsi vztrajali, razen Alojzija Ravniharja.

Prve nedelje v mesecu je pel v cerkvi moški zbor. K temu zboru so hodili tudi pevci iz Dolenje vasi:

- Janez Habjan, Zalogarjev
- Janez Rant, Tišlarjev
- Janez Žumer, Kovačev
- Rafko Žumer, Kovačev
- Jože Megušar, Palkov
- Miha Debeljak, Kislov

Ta zbor je večkrat pel tudi po drugih cerkvah: Sv. Tomaž, Sv. Lenart, Sv. Valentin, Sv. Miklavž.

Aprila leta 1941 je Gorenjsko zasedla nemška Hitlerjeva armada. Ta je med prvimi izselila slovenske duhovnike. Tako je bilo konec slovenskega duhovnega življenja in seveda tudi petja. Zadnja leta pred vojno je organista Jožeta Bernika večkrat nadomeščala Angela Rant, Dobernikova iz Bukovščice. Jože je bil šofer pri avtoprevozniku in ni imel časa za pevske vaje. Ob nedeljah pa je vseeno sodeloval pri zboru kot pevec basist.

Ko so se po vojni slovenski duhovniki vrnil, se je tudi na Bukovici pričela redna služba božja. Peti je pričel tudi mešani zbor. Prejšnji organist Jože Bernik je bil še vedno v službi šofer in ni mogel imeti pevskih vaj. Zbor je leta 1945 prevzel Franc Potočnik. Prvi pevci po vojni so bili:

Sopran:

- Marica Benedik, Benedikova iz Sp. Luše
- Minka Leben, Lebnova iz Ševelj
- Stanka Benedičič, Bitncova iz Ševelj
- Marica Benedik, Lebnova z Bukovice
- Mara Bertoncelj, Jožova z Bukovice
- Marija Kalan, Mežnarjeva z Bukovice

Alt:

- Rozalka Bernik, Jelencova iz Ševelj
- Minka Benedičič, Bitncova iz Ševelj
- Jožica Pogačnik, Bitncova z Bukovice

- Francka Klemenčič, Basova z Bukovice
- Ljudmila Mušič, Tomažancova s Praprotna

Tenor:

- Janez Golob, Kislov z Bukovice
- Franc Leben, Lavn iz Ševelj
- Janko Dolenc, Blažeškovec s Praprotna

Bas:

- Jože Bernik, Jurčkov z Bukovice
- Leopold Kankelj, Kankeljnov z Bukovice
- Jože Potočnik, Orbanetov z Bukovice
- Jernej Ravnihar, Tončkov iz Sp. Luše
- Janko Dolenc, Kazinarjev s Praprotna
- Ivan Leben, Lebnov iz Ševelj

Prve nedelje v mesecu je pel moški zbor, ostale pa mešani zbor. Zbor je zvenel kar dobro. Posebno močni so bili moški glasovi, ki so imeli zelo velik obseg, od velikega e do dvakrat črtanega c.

Pevci so se zelo menjavali. Prihajali pa so tudi novi pevci.

Iz cerkvenega zbora se je potem razvil Moški pevski zbor KUD Bukovica. Ta zbor je bil takrat v gorenjskem prostoru zelo močan in je večkrat prepeval izven kraja. Pozneje je iz tega zbora nastal tudi vokalni kvintet Fantje s Praprotna. Žal pa je potem ta skupina začela peti pri ansamblu Lojzeta Slaka in se je tako odtujila domačemu zboru. Člani kvinteta so bili:

- Andrej Bergant, prvi tenor
- Jože Šifrar, drugi tenor
- Tone Dolenc, prvi bas
- Janez Dolenc, drugi bas
- Janez Kalan, drugi bas

Toneta Dolenca je kasneje zamenjal Zalogarjev Janez iz Dolenje vasi.

Prav tako se je iz cerkvenega zbora ustanovila dekliška skupina, vokalni sekstet Dekleta z Bukovice. Članice te skupine so bile:

Moški pevski zbor KUD Bukovica

1. VRSTA Z LEVE:

Janez Golob, Jože Šifrar, Ivan Jelenc, Pavel Bergant, Franc Potočnik,
Janko Dolenc, Jože Potočnik, Janez Dolenc, Lojze Klemenčič

2. VRSTA Z LEVE:

Andrej Bergant, Tone Dolenc, Janko Ravnihar, Tone Bernik, Stane Šifrar,
Janez Leben, Tine Mušič, Jože Bernik

- Karmen Jelenc, prej Leben
- Marinka Ferlan, prej Mohorič
- Magda Zupanc, prej Mušič
- Jana Demšar, prej Potočnik
- Ema Rakovec, prej Potočnik
- Silva Bergant

Silvo Bergant je kasneje zamenjala Tončka Jelenc iz Ševelj.

Z namenom, da se cerkveni zbor pomladi, je bil ustanovljen mladinski pevski zbor. Ko so dekleta končala osnovno šolo, so nehale peti. Pele so vsako drugo nedeljo v mesecu in ob nezapovedanih praznikih med letom. Nekatere pa so se vključile v mešani zbor.

Leta 1985 je zbor nastopil na dekanijskem srečanju cerkvenih pevskih zborov v Žireh. Potem je zbor na takšnih srečanjih, ki so bila po cerkvah dekanije Škofja Loka (v Stari Loki leta 1987, v Crngrobu leta 1989, v Poljanah leta 1991, v Žireh leta 1993, v Škofji Loki leta 1995, v Selcih leta 1998) redno sodeloval. Mladinski pevski zbor pa na dekanijsko srečanje mladinskih pevskih zborov ni bil nikoli povabljen.

Zbor je še vedno skrbel za lepo petje pri nedeljskih mašah, ob posebnih slovesnostih pa so se pevci in organist še posebej potrudili.

Leta 1999 je cerkev na Bukovici dobila elektronske orgle. Te so bile prej last prof. Toneta Potočnika, ki pa je potem v zameno vzel cerkveni harmonij. Orgle so pod spretnimi prsti Toneta Potočnika prvič

zadonele pri maši prvo nedeljo v novembru, na tako imenovano zahvalno nedeljo.

25. 12. 1999 je umrl tedanji organist in zborovodja Franc Potočnik. Svoje poslanstvo je zelo skrbno in vestno opravljal 54 let. V tem obdobju se je zvrstilo zelo veliko pevcev, tako mlajših kot starejših, ki jih je vzgajal in vodil. S svojim delom je navduševal nekaj mladih, ki so potem pot nadaljevali v glasbenih šolah.

K notnemu arhivu je prispeval veliko zapuščino, saj je skladal tudi pesmi za potrebe domačega zbora, tako mešanega kot tudi mladinskega. Nekaj pesmi je doživelo tudi tisk, številne pa so njegove priredbe ljudskih ali umetnih pesmi.

Franc Potočnik je zelo cenil domovino, družino in vero. Pogrebna slovesnost je bila samo še potrditev, koliko dobrega je storil za sam kraj in Boga. Velika množica ljudi ob slovesu je dokazala, kako je bil ta mož skromen, čeprav je bil človek velikih dejanj. Ravno zato so ga ljudje imeli radi. Pogrebno slovesnost je vodil g. škof Alojzij Uran ob somaševanju še desetih duhovnikov. Pri sveti maši je pel njegov tako drag mešani cerkveni zbor pod vodstvom njegovega sina prof. Toneta Potočnika. Še posebej lepo so zveneale pesmi, ki jih je uglasbil pokojni organist in zborovodja. S pesmijo so se od njega poslovili tudi Dekleta z Bukovice, Fantje s Praprotna, oktet Zadržniki in Moški kapucinski zbor iz Škofje Loke, ki ga je prav tako več let vodil.

Mešani pevski zbor je takoj po smrti Franca Potočnika z nekaj glasbene osnove prevzela njegova vnukinja Brigita Potočnik. Kasneje se je vpisala v orgelski tečaj v Ljubljani, tako na teoretična predavanja kot tudi na inštrument orgle. Otroški zborček pa je že nekaj let pred smrtjo dolgoletnega organista prevzela Katarina Jelenc, kasneje Pegam.

Leta 2000 so bili člani mešanega pevskega zbora:

Sopran: Martina Dolenc, Andreja Jelenc (kasneje Eržen), Darja Jelenc, Karmen Jelenc, Katarina Jelenc (kasneje Pegam), Maja Jelenc, Angela Kokalj, Anja Lavtar, Mimi Šifrar.

Alt: Cvetka Česen, Špela Jelenc, Tončka Jelenc, Ema Rakovec, Agata Tušek, Anamarija Tušek.

Tenor: Gregor Šifrar, Vane Triler.

Bas: Marko Potočnik, Rok Potočnik, Jure Štibelj, Polde Tušek.

Mešani zbor je še vedno deloval naprej. Skrbel je za sodelovanje pri svetih mašah, udeleževal se je pevskih revij leta 2000 v Žireh, leta 2002 v Železnikih in leta 2004 v Stari Loki. Pevskemu zboru se je pridružilo nekaj novih pevcev, nekateri pa so prenehali zaradi študija, preselitve ali iz drugih osebnih razlogov. Število pevcev se je gibalo okrog 20. Na pevskih vajah so se zbirali vsako drugo sredo, po potrebi pa tudi večkrat. Še posebej so se pripravljali na pevske revije in druge cerkvene slovesnosti.

Jeseni leta 2004 je Kulturno društvo Bukovica organiziralo prireditev, na kateri je nastopil tudi mešani cerkveni pevski zbor. Pevcem so podelili tudi Gallusove značke in priznanja za več let sodelovanja v cerkvenem pevskem zboru.

V letu 2007 je življenjska pot Brigito Potočnik popeljala v druge kraje. Na njeni poroki je nadvse slovesno pel bukovski mešani cerkveni zbor pod vodstvom prof. Toneta Potočnika. Zbor je potem prevzel Vane Triler, dotedanji pevec tenorist.

Fantje s Praprotna

Nekaj mlajših pevcev je oblikovalo tudi pevski ansambel Fantje s Praprotna, ki so zagotovo postali, potem ko so se povezali z ansamblom Lojzeta Slaka, najbolj znana pevska skupina, ki jo je vzgojil Franc Potočnik.

Za Fante s Praprotna je Franc Potočnik dejal, da so uspeli zato, ker so peli pristne domače narodne pesmi. Za uspeh je bilo potrebnih veliko vaj in članov te pevske skupine se je spominjal kot izredno prizadevnih in marljivih učencev. Posebej se je spominjal že pokojnega Jožeta Šifrarja, ki je, ko so se pripravljali na kakšen nastop, znal tudi sredi

1963

FANTJE S PRAPROTNA

Fantje s Praprotna so pevci, ki se imenujejo po vasi v Selški dolini, kjer jih je bila večina doma. Ker so za pevskim kvartetom Fantje na vasi odločilno zaznamovali slovensko pevsko sceno, veliko pripomogli h kakovostni izvedbi Slavkove glasbe in mnogo prispevali tudi k dvigu kakovosti petja brez spremljave, sem se pri opisu njihovega dela naslonil na arhiv pevovodje Franca Potočnika, pevca Andreja Berganta in šolske kronike OŠ Bukovica. Vse mi je posredoval Andrej Bergant.

Za Fantje s Praprotna je še pred nastopanjem z ansamblom oziroma triom Lojzeta Slaka dolga pevska pot. V letih 1956-1961 so v mladinskem zboru, ki pomeni začetek Fantov s Praprotna, med drugimi pevci peli tudi Andrej Bergant, Tone Dolenc, Jože Šifrer, Janez Dolenc, Janez Kalan, Lojze Klemenčič, Tone Bernik in Janko Benedik. Zbor je vodil Franc Potočnik, starost pevecv pa je bila od 16-18 let. Mladinski pevski zbor se je preoblikoval v Fantovski sekstet KUD Bukovica.

Leta 1962 je Fantovski sekstet nastopil v Železnikih, na lokalni radijski oddaji Pokaži, kaj znaš in si prvič nadel ime Fantje s Praprotna. Na tekmovanju so zasedli prvo mesto.

Leta 1963 je prišlo do prve menjave v sestavu. Lojze Klemenčič je prenehal peti, vključil pa se je Janez Habjan. Tako so tedaj prepevali Andrej Bergant, Tone Dolenc, Janez Habjan, Jože Šifrer, Janez Kalan in Janez Dolenc. Maja istega leta so nastopili v radijski oddaji Za našo vas ter posneli dve pesmi. Jeseni pa so na javni radijski oddaji Radia Ljubljana Pokaži, kaj znaš zasedli v finalni oddaji prvo mesto in si s tem pridobili pravico do arhivnega snemanja. Na tej oddaji jih je slišal Lojze Slak.

Spomladi leta 1964 so posneli za arhiv Radia Ljubljana že šest pesmi, jeseni pa so začeli vadi ti s triom Lojzeta Slaka ter januarja 1965 že prvič skupaj nastopili na skupnem koncertu.

Sicer pa najprej podrobneje predstavimo Fantje s Praprotna!

Andrej Bergant - 1. tenor, rojen 1938 na Sv. Tomažu nad Praprotnim, kmečki sin, končal gimnazijo v Škofji Loki in I. stopnjo Gradbene fakultete v Ljubljani.

Tone Dolenc - 2. tenor, rojen 1938 na Praprotnem, sin mlinarja, končal Fakulteto za agronomijo v Ljubljani. V letu 1964 se je preselil v Novo Gorico in je prenehal peti.

Janez Habjan - 2. tenor, kasneje 1. bas, rojen 1935 v Dolenji vasi, kmečki sin, zaposlen kot nabavni referent v Slikoplesku.

Jože Šifrer - prvi bas, ali 2. tenor, rojen 1939 na Praprotnem, kmečki sin, izučen klepar, ob delu napravil srednjo strojno šolo.

Janez Kalan - 2. bas, kmečki sin, rojen 1940 na Praprotnem, zaposlen na črpalki pri Petrolu, kasneje kot skladiščnik.

Janez Dolenc - 2. bas, sin gostilničarja, rojen 1938 na Praprotnem, izučen kolar, ob delu napravil srednjo strojno šolo.

Franci Rebernik - 2. tenor, sin železarskega mojstra, rojen 1947, strojni tehnik.

Tone Štritof - 2. bas, rojen v delavski družini 1962 v Kopiščah pri Kamniški Bistrici, referent v nabavi v Kemijski industriji Kamnik.

Na pevski vzpon Fantov s Praprotna je odločilno vplival pevovodja Franc Potočnik. Andrej Bergant pripoveduje:

“Organist Potočnik je kmalu po vojni ustanovil zelo dober moški in mešani cerkveni zbor. Poleg cerkvenih pesmi je pevec in pevke naučil tudi narodne in umetne pesmi. Zlasti moški zbor je bil v okolici poznan po dobrem petju tudi po zaslugi izrednega prvega tenorista Janeza Goloba - Kislovca. Že otroci smo vsako nedeljo poslušali cerkveno petje, ki nas je nekatere dobesedno zasvojilo. Zase lahko rečem, da sem prosil Boga, da bi tako pel kot Kislovc. S poslušanjem v cerkvi sem se naučil vse njegove partiture za moški in ženski zbor tako dobro, da ob vstopu v zbor nisem potreboval nobenih vaj. Podobno se je dogajalo tudi drugim našim pevcem iz našega sestava.”

V tistem času smo pogosto slišali ubrano petje teh pevcev tudi v družini v gostilni Kazina, kjer je bil doma Janez Dolenc, na raznih domačih praznovanjih, pa tudi pozno zvečer, ko so zapeli podoknico. Najbolj se pesem vtisne v srce v času velike žalosti, na pogrebih. Tudi tam smo jih slišali. Ni bilo čudno, da smo naravnost hrepeneli, kdaj bomo toliko stari, da bomo lahko zapeli z njimi.

Starejši pevci so ugotovili, da bi bilo dobro zbor pomladiti. Zato je Potočnik začel učiti mladince posebej, da bi se lažje vključili med izkušene pevce. Usoda pa je hotela tako, da smo bili mladi hitrejši pri učenju, delo v zboru nas ni zadovoljevalo, pa smo samostojno nadaljevali in nastopali še posebej s petjem v sekstetu in kasneje v kvintetu, kar so nam nekateri pevci tudi hudo zamerili. Vendar se je naš način petja in občutenje za sleherno pesem močno razlikovalo od zbora tako, da z njim ne bi prišli dlje kot do Škofje Loke.

Iz kronike je razvidno, da je bil prvi nastop kasnejših Fantov s Praprotna v razširjeni postavi leta 1956. Nadaljevali smo v sekstetu z manjšimi nadomeščanji zaradi vojaščine. Z nemotnim delom smo začeli leta 1961, ko sta Janez Dolenc in Jože Šifrer odslužila vojaščino.

Do 4. februarja 1962 smo se imenovali Fantovski sekstet KUD Bukovica. Ker je bilo v sekstetu kar pet pevcev s Praprotna, le eden iz Ševelj (Klemenčič Lojze), kasneje iz Dolenje Vas (Habjan), smo si za novo ime v oddaji Pokaži kaj znaš v Železnikih nadeli ime Fantje s Praprotna. Takrat smo smatrali, da je to ime dovolj razpoznavno za Selško dolino in Škofjo Loko na Slovenijo in širni svet pa nismo računali nit v sanjah.

Člani Mladinskega pevskega zbora KUD Bukovica, leta 1956, iz katerega so izšli Fantje s Praprotna.

gradnje domače hiše, ves umazan od malte, priteči k njemu s prošnjo, naj mu še enkrat ponovi delček pesmi, ki mu ni bil čisto jasen.

Vodil je kar sedem zborov

V Škofji Loki je na pobudo Cirila Pleška prevzel vodenje moškega pevskega zbora. Celo na Radiu Slovenija je napravil nekaj zelo dobrih posnetkov. Žal pa je bolezen prvega tenorista po dveh letih onemogočila nadaljnje delo. Več kot 30 let je vodil tudi Kapucinski cerkveni zbor v Škofji Loki, kjer so ga pevci klicali ljubkovalno kar "očka", pa dva domača cerkvena zbora, mladinskega in mešanega, občasno pa tudi cerkveni zbor v sosednji vasi Bukovščica. S cerkvenimi pevsкими zbori je imel največ dela, saj so peli v cerkvi vsako nedeljo in je bilo veliko vaj kar pri njem doma. Skoraj ni bilo večera, da iz Šinkarjeve glasbene sobe ne bi prihajala pesem in harmonija

pevcev. Vedno je ostal skromen in spoštljiv do vseh.

Bil je veren človek. Skrbel je tudi za cerkev na Bukovici. Bil je ključar in več kot 40 let je skrbel za prevoz patrov kapucinov, ki so hodili iz Škofje Loke maševat na Bukovico.

Na pobudo mladih združnikov Kmetijske zadruge Škofja Loka je prevzel vodenje sprva noneta, nato pa okteta Zadrudniki. Mladi združniki so bili fantje, ki so ostali na kmetijah in so prihajali na vaje tudi iz 20 kilometrov oddaljenih vasi. Prvi tenor sta sestavljala Alojz Tomažin iz Bukovščice in Anton Kokalj iz Mlake, drugi tenor Ivan Dolenc iz Podobena in Štefan Inglič iz Sr. vasi, prvi bas Rok Potočnik z Bukovice in Miloš Stanonik iz Vinharij, drugi bas Marko Potočnik z Bukovice, Matej Demšar iz Zaprevala in Mato Demšar iz Loga.

Peter Finžgar, prof., je ob 10. obletnici noneta povedal: *'Kmečki živelj predstavlja pomembno del našega kulturnega življenja. V naši občini so prav podeželska kulturna društva med najmar-*

Mešani cerkveni zbor na reviji cerkvenih zborov v Sorici.

Oktet
Zadružniki.

ljivejšimi, zato smo ponosni na vaš nonet in na vaše desetletno delo. Nonet ohranja najsvetlejšo tradicije slovenskega naroda in njegove navade, ki jih spremljajo enkratne slovenske pesmi. Pojete ne le na proslavah in prireditvah zadružne in kmečkega značaja, temveč se vključujete v vse manifestacije v našem kulturnem prostoru. V imenu Zveze kulturnih organizacij vam ob

vašem jubileju iskreno čestitam in se vam zahvaljujem za vaše požrtvovalno delo. Iskrena zahvala vašemu pevovodju Francu Potočniku, ki ni le svetovalec, učitelj in mentor, temveč še mnogo več. Posebna zahvala naj velja pevovodju tudi zato, ker nonet Mladi zadružniki ni prvi pevski sestav, ki je nastal ob njegovem požrtvovalnem mentorstvu."

Zadružniki
nastopajo na
Jarčjem Brdu
in na Bukovici.

Sin Rok Potočnik: *"V letu 1974 je s strani Aktiva mladih zadrušnikov pri Kmetijski zadrugi Škofja Loka prišla pobuda, da bi ustanovili svoj zbor. Franc Potočnik, ki je bil kmet z Bukovice in je imel že veliko izkušenj z vodenjem zborov, je bil pripravljen prevzeti še eno obremenitev, zato je pomladi leta 1974 sklical avdicijo. Le-te se je udeležilo 15 članov aktiva, izmed katerih jih je izbral devet. Z delom so pričeli takoj."*

Glede na to, da so vsi fantje izhajali iz kmečkih družin (iz Poljanske in Selške doline), so se poimenovali nonet Mladi zadrušniki. Ime so ohranili vse do leta 1989, ko so praznovali 15-letnico delovanja. Ker je v obdobju do leta 1989 prišlo do nekaterih zamenjav in je v zboru ostalo osem članov, so se preimenovali v oktet Zadrušniki.

Oktet je vse od ustanovitve pa do svoje smrti konec leta 1999 vodil požrtvovalni Franc Potočnik. Za lepe pevske uspehe gre torej zahvala predvsem njemu, ki je med drugim za oktet napisal in priredil preko 50 skladb.

Člani okteta so se običajno enkrat tedensko dobivali na pevskih vajah (v pevski sobi pri Francu Potočniku doma) na Bukovici. Vsako leto so imeli preko deset nastopov. Ti so bili zlasti na domačem območju ob raznih prireditvah, in sicer podoknicah, dnevu oglarjev, gasilskih obletnicah, kulturnih in krajevni praznikih, proslavah, kvizih Mladi in kmetijstvo, srečanjih žena zadrušnic na Blegošu itd. V zadnjem času pa pojejo tudi pri svetih mašah po podružničnih cerkvah ob žegnanjskih nedeljah.

Oktet je praznoval svojo 10-, 15-, 20- in 25-letnico delovanja in vedno imel samostojne koncerte v Javorjah s ponovitvami na Bukovici, v Bukovščici, v Martinj Vrhu in v Škofji Loki.

Pomembnejši nastopi:

Leto	Nastop
1977:	snemanje za kmetijsko oddajo na RTV Slovenija
	nastop v Goriških Brdih
1979:	nastop v Cankarjevem domu Ljubljana
1980:	izseljeniški piknik Škofja Loka
1989:	otvoritev jasic v Ljubljani
1985-1992:	kranjski sejem - razstava krav in konj
1994:	tabor pevskih zborov v Šentvidu pri Stični
1996, 1999:	srečanje oktetov v Šentjerneju na Dolenjskem

Poleg okteta Zadrušniki je Franc Potočnik vodil tudi sekstet Dekleta z Bukovice, s katerim so ob koncu novembra 1999, kot da bi slutili, da se življenjska pot Franca Potočnika izteka, ob praznovanju 30-letnice delovanja seksteta in 25-letnice delovanja okteta organizirali odmeven koncert na Bukovici in nato še (14 dni pred smrtjo pevovodje) v Škofji Loki.

Po smrti Franca Potočnika je do leta 2001 vodnje okteta prevzela Barbara Tomažin iz Bukovščice. Med letom 2002 in 2008 je oktet vodila Brigita Potočnik (vnučinja Franca Potočnika). Po letu 2008 pa ga za občasne nastope zopet vodi Barbara (prej Tomažin, sedaj Kavčič).

Njegove pesmi

Franc Potočnik je nekoč povedal, da je rasel v hiši, polni pesmi.

Pevovodja in skladatelj si je želel s svojim prizadevanjem ohraniti slovensko pevsko tradicijo.

Ob večerih, ko so drugi že spali, se je on poigraval z notami. Njegove pesmi je rodila praktična potreba. Nosijo naslove: V Selški dolini, Mladi pastirček, Čebelnjak, Fantje, Dekleta Selške doline, Planinska, Ratitovec, Večer na vasi, Lepa si zemlja domača, Deč-

Rodna vasica
(Anka Salmič)

F. P.

Bodi pozdravljena na rodna va-si-ca vladno lu-ki
hujših varčev sem in matič ho-di-la vica-ka

Rokopis not.

va je čingl' ca, Domotožje, Fantje, Pesem dela ...

V njih poveljuje predvsem lepoto Selške doline in hribov nad njo. Koliko skladb je sad njegove glasbene ustvarjalnosti, niti sam ni natančno vedel, "morebiti jih je nekaj čez petdeset".

Največ zadovoljstva prinašalo delo s sekstetom Dekleta z Bukovice

27. novembra 1999 ob praznovanju 30-letnice delovanja seksteta Dekleta z Bukovice in ob otvoritvi nove prenovljene krajevne dvorane v združenem domu je bil koncertni večer "Bodi pozdravljena, rodna vasica" s pevci, ki jih je vzgojil in vodil Franc

Potočnik. Poleg Deklet z Bukovice so sodelovali še oktet Zadružniki in Fantje s Praprotna ter učenci glasbene šole Škofja Loka. Ob odprtju so se hvaležno spomnili dolgoletnega zborovodja in organista Franca Potočnika, ki je požel velik aplavz, ki se je razlegal po dvorani. Na koncertu je bila nova dvorana premajhna za vse, ki so s svojo navzočnostjo hoteli izraziti priznanje zaslužnemu in prizadevnemu vaščanu. Povsem upravičeno.

Nastanek vokalnega seksteta

Za potrebe cerkvenega petja je vodil tudi otroški pevski zbor. Ko so Fantje s Praprotna odšli k ansam-

Zgodnejša slika seksteta Dekleta z Bukovice.

blu Lojzeta Slaka, je leta 1970 izoblikoval eno osrednjih vokalnih skupin občine Škofja Loka, vokalni sekstet Dekleta z Bukovice.

Pravi odgovor na to, kako je mogoče, da so članice seksteta zmogle kar 30-letno delovanje in si ob tem vse ustvarile družine, je kar težko najti. Zgodilo se je, da so bile kar nekajkrat prisiljene nastopiti v kvartetu, se celo naučiti več različnih glasov, da so lahko "nadomeščale". To je bilo potrebno zlasti v časih, ko so dobivale naraščaj, saj se je zgodilo celo to, da so v enem mesecu štiri izmed njih povile pet otrok. Volja, razumevanje in ljubezen je premagala tudi tako zahtevne čase, in ko se je življenje umirilo, bi brez vaje vsaj enkrat na teden kar težko živele. Ves čas delovanja tega seksteta so pisale kroniko svojih nastopov, saj je umetniški vodja skrbno pazil na to, da se pesmi ne bi ponavljale.

Nastopale so po vsej Sloveniji in tudi v tujini, snemale so za radio Celovec in ob 20-letnici delovanja izdale tudi kaseto. Francu Potočniku se je od izredno velikega števila raznih nastopov najbolj vtisnil v spomin prvi nastop Deklet z Bukovice na izseljenskem pikniku v Škofji Loki, ki je bil izredno toplo sprejet in odločilna spodbuda za njegovo nadaljnje delo.

Sekstet so sestavljale: Jana Demšar, Ema Rakovec, obe Šinkarjevi z Bukovice, Magda Zupanc, Karmen Jelenc, Marinka Ferlan in Tončka Jelenc.

Karmen Jelenc: *"Moji prvi spomini na gospoda Franca Potočnika, Šinkarjevega ata, segajo v nežno otroško obdobje, še preden sem začela obiskovati osnovno šolo.*

Na Bukovici je vsako nedeljo pri maši pel domači cerkveni pevski zbor. Pevci so bili na koru in večkrat se je v sprednje klopi zasllišal šepet. Zdelo se mi je, da pevci na koru ves čas klepetajo, organist pa je bil tisti, ki je pevce utišal, jim zaigral na harmonij, vsi so v roke vzeli note, ga pogledali in naenkrat začeli peti. To sem od spodaj navzgor večkrat preverila (zato so me doma za ušesa) in uživala v prelepah pesmih. Včasih se

BODI POZDRAVLJENA RODNA VASICA

KONCERTNI VEČER S PEVCI, KI JIH JE VZGAJAL IN VODIL g. FRANC POTOČNIK

OB 30 – LETNICI SEKSTETA DEKLETA Z BUKOVICE
IN OB OTVORITVI NOVE PRENOVLJENE
KRAJEVNE DVORANE V ZADRUŽNEM DOMU

SODELUJEJO:

DEKLETA Z BUKOVICE
OKTET ZADRUŽNIKI
FANTJE S PRAPROTNA
UČENCI GLASBENE ŠOLE ŠKOFJA LOKA
DOVEZOVALKA: KATARINA JELENC

BUKOVICA
KRAJEVNA DVORANA V ZADRUŽNEM DOMU
SOBOTA, 27. NOVEMBER 1999
OB 19.30 URI

VLJUDNO VABLJENI

Vabilo na koncertni večer.

Vokalni sekstet Dekleta z Bukovice.

je zaslišal samo njegov glas, ko je na primer zapel kak psalm.

Že takrat sem občudovala petje in pevce, ko so prihajali s kora. Večkrat sem si zamišljala, kako lepo bi bilo, če bi bila tudi jaz članica tega zbora. Vendar sem bila takrat še premajhna.

Doma sem spraševala, kdo je ta stric, ki tako lepo igra in poje. Povedali so mi, da je to Šinkarjev ata in da vodi še moški zbor na Bukovici. Moja mama je bila doma na Bukovici, zato smo šli večkrat domov na obisk. Tam smo se igrali z otroki in tudi s Šinkarjevimi. Tako smo se spoznali.

Ko sem bila v prvih razredih osemletke, je Šinkarjev ata nabiral pevce za otroški pevski zbor. Na vso srečo je opazil tudi mene in me povabil na vaje, kamor sem z velikim veseljem začela zahajati. Kako lepo je bilo prepevati pri maši. Gospod Potočnik je znal toliko pesmi ... Z nekaj truda smo se vsake, ki nam jo je pripravil, naučili.

Prav v tistem času pa smo začeli poslušati po radiu Fante s Praprotna. Pet fantov iz moškega zbora je začel še posebej intenzivno učiti in pripravljati na nastope. Kot vemo, so bili to zelo obetavni mladeniči z lepimi glasovi, talentirani. Čez nekaj časa jih je Lojze Slak povabil v svoj ansambel, ki ga vsi zelo dobro poznamo, in kar naenkrat je ostal brez pevcev.

Gospod Potočnik pa ni stal križem rok in se je že začel ozirati za novim pevskim sestavom, za novimi domačimi pevci. Zazdelo se mu je, da bi bil sedaj kar pravi čas za sestavo nove zasedbe, tokrat deklishe. Izmed pevk v cerkvenem otroškem zborčku je izbral šest nadebudnih deklis, ki smo si vse štete v čast, da je izbral prav nas. To sta bili njegovi hčerki Jana in Ema ter sošolke Marinka, Karmen, Magda in Silva. Rodil se je sekstet Dekleta z Bukovice. Mislim, da smo mu prav me naredile največ veselja z lepim petjem, z mnogimi odmevnimi nastopi, z vajami, čeprav nobena ni bila pevsko izobražena.

Vse smo z velikim veseljem prihajale na vaje. V začetku so bile takoj po maši, saj se ve, da takrat avtomobilov še nismo imeli. Gospoda Potočnika

smo kar takoj začele klicati Šinkarjev ata ali še krajše, samo ata.

Bil je neskončno potrpežljiv. Včasih nam kakšna pesem ni in ni stekla. Pomiril nas je, da se mora usesti v možgane, potem bo pa šlo. In je naslednjič res šlo.

V Škofji Loki je bil vsako leto izseljenski piknik, ki se ga je udeležilo mnogo zdomcev. V letu 1970 je ata prišel na dan z idejo, da smo tudi me že toliko pripravljene, da bi lahko zapele. Vaje smo imele že kakšno leto, zvenele smo lepo – zakaj pa ne?

To je bilo prvo obdobje malo bolj intenzivnih priprav in prvi odmeven nastop. Pesmi smo lepo

Šinkarjev ata študira pesem.

Njegov harmonij.

Vedno nasmejan med svojimi dekleti.

zapele, bile smo zadovoljne, ata pa še bolj. Ves čas mu je šlo na smeh in ni nas mogel prehvaliti. Vsa-ki je dal čokolado – za pohvalo in vzpodbudo za naprej.

Vedno se je veselil z nami, nas vzpodbujal, hrabil, kadar smo bile brez prave vneme in volje. Kar naprej je ustvarjal nove in nove pesmi, ki jih je napisal prav za nas, priredil je mnogo pesmi drugih avtorjev, da je dobil pravo lego za naše barve in obsege glasov.

Bil je tudi naš, lahko bi rekli, menedžer. Dogovarjal se je za nastope, za snemanja na radiu in televiziji, za pripravo kaset. Vzpodbujal nas je, da smo zapele z mnogimi sestavi širom po Sloveniji,

saj se je z mnogimi zborovodji in vodji osebno poznal. Najprej smo prepevale s tamburaši iz Reteč – gospod Rant in gospod Potočnik sta bila stara znanca in prijatelja. S citrarjem Mihom Dovžanom se je dogovoril, da smo po temeljitih pripravah in dolgotrajnem snemanju posnele ploščo in kaseto. Popeljal nas je tudi preko meja naše domovine, v Avstrijo, kjer smo se srečali z zamejskimi Slovenci in pripravili nekaj nastopov.

Za vsako okroglo obletnico smo pripravili koncert. Z atom smo se pogovarjali, koga bi povabili v goste, in vedno je imel že vnaprej pripravljen predlog. Zanimivo je, da nas je ponavadi on vprašal, ali bomo imele nove obleke. Rad je videl, da

Na koncertu ob 30-letnici delovanja seksteta, 27. 11. 1999.

Nazdravljanje po koncertu na Bukovici.

smo bile tudi za oko prijetne, lepo oblečene.

V vseh letih se je zamenjala samo ena pevka – Silvo je nadomestila Tončka. Ata jo je zelo lepo sprejel, saj je že prej vedel, da je dobra pevka in popestritev za sekstet.

Ko smo se začele poročati in rojevati, je kar težko čakal vsako članico, da je spet prišla na vaje. Vaje so se nam rade zavlekle pozno v večer in takrat je ata potrpežljivo sedel na svojem stolu ob harmoniju, kaj pripomnil in z nasmehom na ustih čakal, da bomo odšle. Vedno nas je povabil, naj kar še malo ostanemo.

V zadnjih letih svojega življenja ga je začelo počasi opominjati zdravje. Najtežje je bilo zadnje leto. Računale smo, da bo leta 1999 že kar 30. ob-

letnica našega delovanja, nismo pa vedele, ali bo ata še zmozel vse priprave, vaje, učenje novih pesmi. Na koncert nas je spomnil prav ata sam, ko so začeli prenavljati našo krajevno dvorano.

Pohiteli smo s pripravami. 27. 11. 1999 je bila dvorana prenovljena, nastopajoči povabljeni. Koncert s pevci, ki jih je vodil in vzgajal Franc Potočnik, je zelo uspel. Ata je z zadovoljstvom poslušal Fante s Praprotna, dirigiral oktetu Zadrugi in spremljal Dekleta. Dvorana je bila nabito polna, dihala je skupaj z nami in gospodom Potočnikom.

Tudi na koncert, ki smo ga čez 14 dni ponovili v Kristalni dvorani v Škofji Loki, nas je spremljal, čeprav težko. Obljubil je, da nam bo pripravil tor-

Torta po obeh koncertih, samo devet dni pred njegovim slovesom.

to, ko bodo koncerti za nami. Ko smo 16. 12. 1999 še zadnjič prišle k njemu na vaje, nas je na mizi čakala torta in vsako kozarec vina. Z veseljem smo posedele ob njem, nekaj zapele in se naklepale.

Že čez devet dni, na sam božič, nas je dosegla žalostna novica, da ga ni več med nami. K večnemu počitku smo ga pospremili samo mesec dni po odmevnem koncertu, star je bil 82 let."

Še vedno niso izpolnili obljube, ki so mu jo dali, da bi vse njegove pesmi zbrali, natisnili in izdali, da bi po njih lahko segli tudi drugi zbori. In lepa pesem bi šla v svet.

Šinkarjev ata je bil "bogat človek". Za njegovo delo je bilo najdragocenejše plačilo lepo zapeta pesem. Kot samouk je v življenju dosegel zelo veliko. Od kod talent? Mama je bila doma iz Besnice in je bila zelo dobra pevka. Pisala se je Poličar. Morda je bila kaj v sorodu s Poličarji, ki so prepevali pri Mihi Dolžanu. Iz njene družina sta izšla tudi slavna Pogáčnika z Labor, violinist Miha in kipar Marko.

Za svoje dolgoletno delo na glasbenem področju je prejel več priznanj, med drugim tudi zlato Gallusovo značko. Junija 1998 ob 80-letnici ga je za življenjsko delo ob občinskem prazniku odlikoval škofjeloški župan Igor Draksler z zlatim grbom občine Škofja Loka. Posebno mesto v njegovi pevski sobi zavzema priznanje za 50-letno glasbeno delovanje v

Franc Potočnik, Šinkarjev ata, dobiva priznanje.

cerkvi, ki ga je 18. avgusta 1995 podpisal ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Šuštar. "V svoji službi ste bili zvesti tudi takrat, ko ste doživljali nasprotovanja," je še zapisal.

Sin Tone Potočnik nadaljuje njegovo glasbeno delo

V bukovski šolski kroniki je za leto 1976/77 zapisano:

"Njegov sin Potočnik Tone pa prav to leto dokončava Muzičko akademijo v Zagrebu. Že v času srednje glasbene šole v Ljubljani je imel uspešne nastope: v Filharmoniji, snemal za RTV Ljubljana, nastopal v Zagrebu itd.

Leta 1969 se je vpisal na ljubljansko akademijo za klavir in orgle. Kot študent orgel je imel več uspešnih znanih nastopov: 2. 12. 1972 – nastop v Parizu, 25. 7. 1975 – koncert s sopranistko Olgo Gracelj na blejskem otoku. Imel je več samostojnih koncertov in vsi odzivi v časopisih so bili zelo pohvalni.

Bil je odličen mentor pri vodstvu pevskega zbora, vedno ga je rad spremljal na klavirju na krajevnih proslavah ter drugih nastopih."

Šinkarjev ata je bil tudi sosed šole na Bukovici. Spoštoval je tamkajšnje učitelje in njihovo delo. Pripravljen je bil šolarjem zaigrati na klaviature, jim pokazati, kako se plete košare iz vrbovih vej. S pletenjem košar in izdelovanjem metel se je Šinkarjev ata ukvarjal v zimskih mesecih, ko je na kmetih manj dela. Pletel je košare iz vrbe kot že njegov oče. Šibje je narezal spomladi in ga pozimi skuhal, da se je omajilo. V eni košarici za kruh, na primer, je bilo okrog tristo paličic. Manjše, finejše košarice je spletel iz bike, ki jo je imel posajeno, večje iz navadne vrbe.

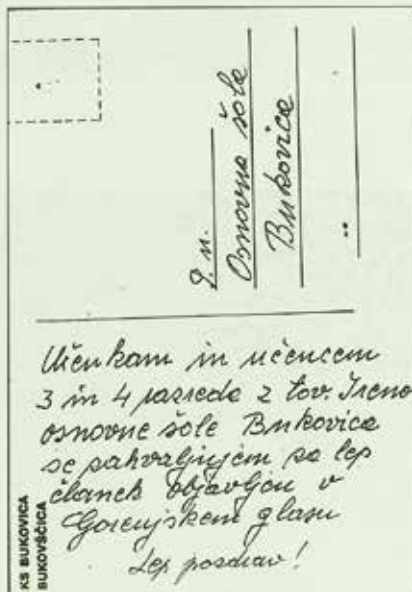
MOJSTER ŠINKARJEV ATA

Pozimi, ko kmetje nimajo toliko dela zunaj, se nekateri ukvarjajo z domačo obrtjo: s pletenjem košar ali s čim drugim.

S tovarišico smo šli pogledat mojstra Šinkarjevega ata, kako plete košarice. Bilo je lepo in zanimivo. Šinkarjev ata je prinesel pokazat spleteno dno. Podobno je bilo soncu. Začel je delati. Bili smo zelo radovedni in smo hoteli vse videti. Čudili smo se njegovim spretnim prstom. Ko smo mi grizljali Šinkarjeva jabolka, je ata naredil že skoraj gotov izdelek, le še okrasni kitki sta manjkali. Presenečeni smo bili nad ližnim izdelkom iz vrbovih vejic. Preden smo odšli, smo se mu lepo zahvalili.

Dama sem tudi jaz premišljeval o pletenju košarice. Če mi bo uspela, pa res ne vem.

Učenci Bojan, Matěj, Boris in Jana

Slika v zborniku Iz preteklosti za prihodnost: Mojster Šinkarjev ata, leto 1992.

Učiteljica Štefka Lovrančič: "Gospoda Franca Potočnika, po domače Šinkarjevega ata, sem spoznala hitro po svojem prihodu na Bukovico. Leta 1977 sem se na Bukovico preselila v stanovanje v šoli z vso družino. Videla sem ga zdravega in zadovoljnega, kako je obdeloval kmetijo ob pomoči žene in sinov. Vedno pa je imel čas in voljo za svoj najljubši hobi, biti zborovodja raznim zborom in igrati na klavir. Velikokrat sva se v popoldanskem času srečala na avtobusni postaji. Slišala sem ga prihajati po cesti mrmraje neko melodijo. Povedal mi je, da se je to melodijo ravnokar spomnil in jo mora večkrat ponoviti, da jo do večera, ko jo bo zapisal, ne pozabi.

Gospod Potočnik je bil prijazen človek, rad je z vsakim poklepetal o tem in onem. Vedno je bil nasmejan, ko nas je učiteljice obiskal med odmorom ob raznih priložnostih na kratkem klepetu in kavici.

Še jaz ne vem, s čim sem si zaslužila čast, da me je obiskal vsako leto na štefanovo ob mojem praz-

Franc Potočnik.

niku s steklenico domačega. Meni je njegov obisk veliko pomenil in moja skromna beseda hvala ga je osrečila. Ob odhodu mi je vedno dejal: pa srečno do naslednjega leta, in tako je bilo. Srečna sem bila, da je to tradicijo srečanja pri meni pozneje nadaljeval njegov sin Marko vse do moje upokojitve.

Danes še enkrat rečem: od srca pristrčna hvala družini Potočnik za vse lepo, saj so mi velikokrat polepšali dan ob kavici pri njih doma. Srečna sem bila, da sem živela na Bukovici in tam preživela veliko lepih trenutkov."

Vnukinja Brigita Potočnik: "Ko je k večnemu počitku odšel stari ata, sem bila stara 15 let.

V mlajših letih se ga spominjam predvsem po tem, kako je cenil trud pri vsakem človeku. Tudi meni je za vsako odlično ali prav dobro oceno vedno dal bombone, največkrat z okusom jagode.

Spominjam se ga tudi, kako je bil zvest svojim obveznostim: delu na kmetiji in petju. Kako dosledno se je pripravljal na pevske vaje. Z vso skrbnostjo se je vedno zanimal, da bodo pevci res prišli na vaje, ker je vedel, da bodo le tako vaje uspešne.

Spoštoval je lepe besede. Nikoli ga nisem slišala izreči kakšne grde besede. Ko ga je kaj res jezilo, se je iz njegovih ust slišalo le: o fant ja. Na velike praznike, kot sta božič in velika noč, je veliko časa posvetil pisanju voščilnic. Tudi drugače se je po klasični pošti veliko dopisoval s svojimi znanci in prijatelji iz glasbenih krogov.

Njegova velika ljubezen poleg družine, vere in domovine pa je bilo tudi komponiranje pesmi. Spominjam se, kako je večkrat v svojem svetu nekaj premišljeval, s kretnjami pa nakazoval, kako dirigira pesem, ki je še ni izlil na papir. Ko pa je bila pesem na papirju, jo je preigraval na harmoniju, pri sami harmoniji pa je potem naredil še kakšne popravke. Včasih se je vse popoldne slišalo škrabljanje britve po papirju, s katero je popravljal detajle.

Posebno v spominu pa mi bo ostalo, kako je s svojim delom, predvsem na področju glasbe, tiho in nevede tudi pri meni vzbudil zanimanje za glasbo. Glas harmonija in petje, ki sem ga poslušala že od rojstva, sta kar naenkrat prebudila željo za igranje. Nikoli ne bom pozabila atovih besed: "Če se boš to pesem naučila igrati do nedelje, boš pri maši lahko spremljala pevce." Z veliko volje sem se lotila trdega oreha in potem je bila v nedeljo spremljava res v mojih rokah.

Atu so počasi pojemale moči in vem, da je bil vesel, ko sem pokazala zanimanje za njegovo delo. Ko je na sam božični praznik leta 1999 za vedno zatisnil oko, je ostala praznina. Vendar je zame še vedno ostal živ. Večkrat se mi je sanjalo, kako mi s svojimi kratkimi, tihimi koraki nosi mape s pesmimi. To mi je vlivalo dodatne moči za naporno delo, ki sem ga po njem nadaljevala.

Čeprav me je pot življenja vodila v druge kraje, mi je njegova preprosta, delovna in vestna narava ostala v spominu."

V letih 1933–1999 je bil član PGD Bukovica

Na pobudo krajanov je bilo leta 1927 ustanovljeno Gasilsko društvo Bukovica. Med ustanovnimi člani je bil tudi oče Franc Potočnik starejši. Postal je prvi načelnik društva in to funkcijo je opravljal do leta 1956. Ko je sin Franc 1933. leta dopolnil 16 let, se je včlanil v društvo. Leta 1937 je postal tajnik društva in to delo opravljal do sredine leta 1939, ko je šel služiti vojaški rok. Nato se je pričela druga svetovna vojna in delo v društvu je zamrlo.

Po letu 1950 je društvo začelo na novo delovati. Tako je leta 1958 prevzel funkcijo predsednika nadzornega odbora in jo opravljal do leta 1964, ko je zopet postal tajnik društva. Ker društvo v takratnem obdobju ni bilo aktivno, je takoj pričel s pridobivanjem novih članov, kar se je poznalo po letu 1970, ko je društvo na novo zaživelo. Že takoj so pričeli pri krajanih z nabiralno akcijo, katere pobudnik je bil. Tako so leta 1972 nabavili novo motorno brizgalno

Bukovski gasilci od leve proti desni: Franc Potočnik (Prtiskarjev), Jože Peternelj (Cvirn), Jože Kalan (Kalanov), Pavle Bergant (Žirovcov), Franc Dolenc (Lebnov), Franc Klemenčič (Basov), Lojze Lavtar (Mlakni), Jože Klemenčič (Basov), Lojze Podobnik (Šimnovc) in Franc Potočnik.

in dve leti pozneje še prvo rabljeno motorno vozilo kombi IMV.

Ob praznovanju 50-letnice leta 1977 je nastala ideja, da bi obnovili stari gasilski dom. Ker je bil na slabi lokaciji, je Franc predlagal novo lokacijo pod Prtiskarjem. S tem so se na upravnem odboru strinjali vsi. Tako je bila leta 1979 imenovana komisija za izgradnjo novega gasilskega doma. Ker je bil takrat tajnik društva, je bil v tej komisiji zadolžen za urejanje različne dokumentacije – pridobivanje dovoljenj, soglasij, izvedbo nabiralne akcije pri krajanih in drugo. Tajniške posle je opravljal do leta 1980. Nato je bil do leta 1984 predsednik častnega razsodišča, od leta 1984 do leta 1988 pa član komisije za SLO in DS.

Leta 1985 je bil novi gasilski dom dokončno zgrajen in slavnostno predan v uporabo. Kmalu je v njem zrasla ideja, da bi bil dom lepši, če bi ga krasila freska sv. Florjana, zavetnika gasilcev. Ta ideja se mu je uresničila leta 1992. V vseh letih aktivnega delovanja so bile skoraj vsako leto izvedene vrtno veselice, za katere se je dogovarjal z ansambli. Tako je leta 1972 na veselici igral ansambel Lojzeta Slaka s Fanti s Praprotna, kjer je bilo preko dva tisoč obiskovalcev. Prav tako so se dogovarjali z Avseniki, vendar do dogovora ni prišlo.

Ker je poleg naštetega delal še veliko drugega, je prejel: značke za 10-, 20-, 30-, 40- in 50-letno delovanje, več priznanj gasilskega društva, leta 1977 republiško gasilsko priznanje, leta 1985 občinsko gasilsko priznanje I. stopnje in leta 1989 plaketo gasilskega veterana.

Za vse ideje in prostovoljno delo, ki ga je opravljal vse do smrti leta 1999, smo mu člani PGD Bukovica hvaležni.

Franc Potočnik, Šinkarjev ata, je bil po duši umetnik, po srcu glasbenik, predvsem pa velik človek, je zapisala Marinka Ferlan ob njegovem slovesu.

Utrinki iz gasilskega življenja Franca Potočnika.

IN MEMORIAM

Franc Potočnik

1917 – 1999

K večnemu počitku smo pospremili Šinkarjevega ata, ki je bil po duši umetnik, po srcu glasbenik, predvsem pa velik človek.

Z glasbo je živel, odkar je njegov oče bolj po naključju kupil harmonij. Škoda, da ni mogel v šolo. Svoje prvo glasbeno znanje je našel v zvezkih brata gimnazijca. Za začetek je bilo dovolj. Mnogo pozneje se je izobraževal na tečajih za organiste, ki jih je vodil profesor Jože Trošt, sicer pa je bil samouk. Ob večerih, ko so drugi že počivali, se je on poigralval z notami.

Takoj po vojni je prevzel cerkveni pevski zbor na Bukovici. Posebno všeč so mu bili moški glasovi, zato je imel z njimi še posebej vaje. Iz tega zbora je nastal kvintet Fantje s Praprotna, ki jih pozna cela Slovenija.

Za potrebe cerkvenega petja je vodil tudi otroški pevski zbor, in ko so Fantje s Praprotna odšli k ansamblu Lojzeta Slaka, je iz tega zbora izoblikoval eno osrednjih vokalnih skupin v občini Škofja Loka, vokalni sekstet Dekleta z Bukovice. Zdaj smo že dolgo odrasle in žene, a še vedno pojemo skupaj pod istim imenom. Nam je bil pevovodja in vzgojitelj, zato ni čudno, da smo ga vse imenovala kar ata. Do nas je gojil neko posebno naklonjenost in ljubezen. To pa nikakor ne pomeni, da je bil z našim petjem vedno zadovoljen. V sebi je imel prirojen občutek za lepoto. Če pesem ni bila lepo zapeta, je to tudi povedal, in začeli smo vaditi znova.

Svojo zadnjo energijo je vložil v koncert, ki smo ga pripravili ob 30-letnici delovanja seksteta. Njegova čisto zadnja skrb pa je bila, kako bo s petjem

pri polnočni maši o božiču. V mislih je bil vedno pri petju.

Poleg dveh cerkvenih zborov na Bukovici je Franc Potočnik 30 let vodil Kapucinski pevski zbor v Škofji Loki in Oktet zadružniki, ki deluje že 25 let.

Za svoje dolgoletno delo na glasbenem področju je prejel več priznanj, med drugim zlato Gallusovo značko in Zlati grb občine Škofja Loka. Posebno mesto v njegovi pevski sobi zavzema priznanje za 50-letno glasbeno delovanje v cerkvi, ki ga je 18. avgusta 1995 podpisal ljubljanski nadškof in metropolit Alojzij Šuštar. »V svoji službi ste bili zvesti tudi takrat, ko ste doživljali nasprotovanja,« je še zapisal.

Na slavnostnem koncertu, 27. novembra 1999, ob 30-letnici delovanja seksteta Dekleta z Bukovice, je prejel posebno zahvalo domačinov za prispevek h kulturnem dogajanju v kraju.

Za svoje pevce je napisal veliko pesmi, ki so tehten prispevek v slovensko glasbeno zakladnico, prenekatero pa je zanje priredil. Svoje pesmi je vedno predstavil skromno z besedami: »Če vam bo všeč ...«

In nam so njegove pesmi resnično všeč. Ob slovesu, kjer mu je med drugimi govoril tudi škof Alojz Uran, smo vsi pevci peli samo njegove pesmi. Za nas bo Franc Potočnik vedno mojster lepih pesmi. Želja njegovih pevcev je, da bi bile vse njegove pesmi nekoč zbrane, natisnjene in izdane, da bi lahko segali po njih tudi drugi zbori.

Pogrešali ga bomo na vajah, a spomin nanj bo še dolgo živ, saj nas bo sleherna njegova pesem spominjala nanj, ki je bil tih in skromen, pa vendar zapisan med velike može Seiške doline.

MARINKA FERLAN

Viri:

Kronika pevskega zbora pri podružnični cerkvi sv. Florijana na Bukovici.

Ljudmila Potočnik, leto 2002.

Janez Kajzer: *Znani in neznani znanci*.

Družina, 16. januar 2000.

Gorenjski glas, 26. november 1999.

Gorenjski glas, 23. december 1988.

Kronika šole 1966, 1967 ...

Za PGD Rok Potočnik.

Janez Kajzer: *Vaš kraj v našem zrcalu*, 26. 7. 1972.

PIL 1994.

Iz preteklosti za prihodnost, šolsko glasilo PŠ Tadeusz Sadowski Bukovica.

Vsi najboljši muzikanti, 1. del, 1963.

Foto: arhiv družine Potočnik

